

Sammanställning för Västra Nylands välfärdsområde över lokaler som används av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt över lös egendom, avtal och ansvar samt en uppskattning av den personal som överförs

STF 14.02.2022 § 5

189/00.04.01.04/2021

Mer information:

tf. ekonomi- och förvaltningschef Pekka Suhonen, tfn 050 383 4260
förvaltningsdirektör Camilla Söderström, tfn 050 411 0205
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Lagstiftningen och processen

Angående genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) konstateras följande:

Ansvar att ordna social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård övergår från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena den 1 januari 2023. Det organiseringsansvar som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland och lagen om ordnande av social- och hälsovård övergår till HUS-sammanslutningen den 1 januari 2023. Ansvar att ordna räddningsväsendet enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet övergår från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena den 1 januari 2023. (4 § Övergång av organiseringsansvar)

Kommunen ska senast den 28 februari 2022 ge välfärdsområdet en sammanställning över lokaler som används av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt över lös egendom, avtal och ansvar som överförs, enligt vad som avses i 22, 23 och 25 §. Dessutom ska kommunen inom denna tid ge välfärdsområdet en uppskattning av antalet anställda som överförs med stöd av 18 §, lönekostnaderna och semesterlöneskulden som överförs med stöd av 24 §. (26 § Sammanställning över egendom, avtal och ansvar som överförs samt över lokaler som hyrs av kommunen.)

Välfärdsområdet får av kommunen begära den kompletterande information och de handlingar det anser sig behöva. Om välfärdsområdet anser att dess möjligheter att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet i området inte tryggas av de lokaler, den lösa egendom och de avtal som övergår i dess besittning enligt den sammanställning som avses i 1 mom. ska välfärdsområdet hålla samråd med kommunen. (26 §)

Kommunen ska komplettera den sammanställning som avses i 1 mom. senast den 30 juni 2022, om det sedan sammanställningen lämnades har skett väsentliga förändringar i de lokaler, den lösa egendom eller de avtal som avses i 1 mom. och om välfärdsområdet anser att den behöver kompletteras. (26 §)

Välfärdsområdesfullmäktige ska behandla den sammanställning som avses i 26 § senast den 31 mars 2022 och utifrån den fatta beslut om överföring av i 22–25 § avsedd lös egendom, semesterlöneskuld, avtal och ansvar till välfärdsområdet och på välfärdsområdets ansvar. (28 § Välfärdsområdets beslut)

Samkommunernas egendom och deras lösa egendom övergår till välfärdsområdena med stöd av denna lag. Den sammanställning som avses i 21 och 26 § och det beslut som avses i 28 § motsvarar åtkomsthandlingar för egendomen. Välfärdsområdet ska söka lagfart inom sex månader från det att äganderätten har överförts. Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HNS) fasta och lösa egendom överförs med stöd av denna lag och utan särskild utredning, och HUS-välfärdssammanslutningen ska söka lagfart inom sex månader efter det att äganderätten har överförts. (40 § Förvärv av egendom)

Överföringen från kommuner och samkommuner till välfärdsområden och välfärdssammanslutningar av uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet och den personal som utför dem ska betraktas som överlåtelse av rörelse. Överföringen till ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning av kuratorer och psykologer inom elevhälsan som är anställda av kommunen eller samkommunen ska också betraktas som överlåtelse av rörelse. Som överlåtelse av rörelse betraktas även överföring av uppgifter som stöder de kommunala uppgifter som avses i 1 mom. och av den personal som utför dem, om minst hälften av personens faktiska arbetsuppgifter består av stöduppgifter till de uppgifter som avses i 1 mom. (18 § Personalens ställning)

De lokaler som används inom kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsende övergår i välfärdsområdets besittning den 1 januari 2023. (22 § Den kommunalt ordnade social- och hälsovårdens samt det kommunalt ordnade räddningsväsendets lokaler) Välfärdsområdet och kommunen ska ingå hyresavtal om besittning av lokalerna vilket ska gälla åtminstone till och med den 31 december 2025. Välfärdsområdet har rätt att förlänga hyresavtalet med ett år genom att meddela kommunen om saken senast 12 månader innan hyresavtalet går ut.

Hyran som överenskoms i det hyresavtal som avses i 2 mom. ska täcka de skäligen kapitalkostnader och kostnader för underhåll av lokalen som kommunen har. Välfärdsområdet och kommunen får även avtala på annat sätt än vad som anges i denna paragraf i fråga om besittningen av de lokaler som avses i 1 mom. samt i fråga om giltighetstiden för de hyresavtal som gäller besittningen av dem. (22 §)

Till välfärdsområdet övergår den 1 januari 2023 den lösa egendom, de rättigheter som gäller ägande, besittning och bruk av den lösa egendomen samt de immateriella rättigheter och tillstånd som hänger samman med den verksamhet som välfärdsområdet har organiseringsansvaret för. Aktier i aktiebolag, med undantag för de aktier som avses i 2 mom., övergår dock inte till välfärdsområdet. Aktierna i ett aktiebolag som kommunen äger för ordnande eller produktion av social- och hälsovårdstjänster övergår till välfärdsområdet, förutsatt att bolagets faktiska huvudsakliga verksamhet är produktion av social- och hälsovårdstjänster. Med avvikelse från vad som anges i 1 och 2 mom. övergår inte lös egendom och aktier som kommunen äger för att fullgöra sina förpliktelser enligt lagen om företagshälsovård (1383/2001) till välfärdsområdet. Med undantag för de aktier som avses i 2 mom. får kommunen och välfärdsområdet också komma överens på annat sätt än vad som anges i 1 mom. i fråga om överföring av lös egendom. (23 § Överföring till välfärdsområdet av lös egendom som används inom kommunalt ordnad social- och hälsovård samt inom det kommunalt ordnade räddningsväsendet)

Lagen i sin helhet: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2021/20210616#L4P23>

Innehåll i bilagornas sammanställningar

Bilaga 1 innehåller en uppskattning av de lokaler som övergår, dvs. de av stadens fastigheter som social- och hälsovårdssektorn besitter samt lokaler i separata fastigheter och hyrda lokaler.

Bilaga 2 innehåller en uppskattning av den lösa egendom som övergår, uppdelad på bestående aktiva, övrig väsentlig lös egendom inom driftsekonomin, fordon och lager. Tillgångarna har uppgetts till balansvärdet per 31.12.2021 till den del de är kända.

Bilaga 3 innehåller en uppskattning av de delägarskap och andelar som övergår.

Bilaga 4 innehåller en uppskattning av de finansierings- och leasingavtal som övergår. Leasingavtalen gäller möbler och apparatur.

Bilaga 5 innehåller en uppskattning av de upphandlingskontrakt som övergår. Upphandlingskontrakten har specificerats i avtal som gäller social- och hälsovårdssektorns egen verksamhet, avtal om stödtjänster, ict-avtal och separata avtal och förbindelser som gäller tjänster för enskilda kunder.

Bilaga 6 innehåller en uppskattning av de upphandlingskontrakt som eventuellt ska delas. Med dessa avses sådana avtal som omfattar hela staden, inte bara social- och hälsovårdssektorn, utan även andra sektorer. De funktioner som avtalet omfattar delas upp mellan staden och välfärdsområdet.

Bilaga 7 innehåller en uppskattning av antalet anställda som övergår uppdelat på organisationsnivå. En uppskattning av lönesumman och semesterlöneskulden per 31.12.2022 för den personal som övergår har införts i bilagan. Uppskattningen gäller hela den personal som övergår.

Återverkningar

Det ärende som ska avgöras bygger på lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021). Varje kommun ska göra en sammanställning över lokaler som används av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt över lös egendom, avtal och ansvar samt en uppskattning av den personal som överförs senast 28.2.2022. Generellt har Grankulla stad gjort följande bedömning av omställningen:

Återverkningar på invånarna:

Kontinuiteten i tjänsterna för Grankullaborna tryggas inom Västra Nylands välfärdsområde. Tjänsterna för invånarna genomgår inga omedelbara förändringar 1.1.2023. Organisationsansvaret för tjänsterna övergår från en kommun till ett välfärdsområde enligt bestämmelserna för överlåtelse av rörelse, vilket innebär att den befintliga personalen och producenterna av upphandlade tjänster förblir de samma vid omställningen. Välfärdsområdet har skyldighet att i tre år hyra de kommunala lokaler som används av social- och hälsovården. Därmed blir det inte heller några omedelbara förändringar vid enheterna.

Återverkningar på Grankulla stads ekonomi:

Då finansieringsansvaret övergår från kommunerna till staten, måste statens inkomster höjas och kommunernas inkomster sänkas i motsvarande mån efter

det finansieringsansvar som avlyfts kommunerna. De kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården och räddningsväsendet dras av från kommunernas statsandel. För att den totala skattegraden inte ska öka, åläggs kommunerna att sänka kommunalskatten. Enligt en uppskattning från våren 2021 kommer kommunalskatten att sänkas med 12,39 procentenheter i alla kommuner, då lagarna träder i kraft. Sänkningen fastslås på våren 2022 då uppskattningen av social- och hälsovårdssektorn och räddningsväsendet har uppdaterats. Även kommunernas andel av samfundsskatten sänks och statens andel höjs i motsvarande mån.

Återverkningar på personalen:

Kommunernas och samkommunernas personal inom social- och hälsovården och räddningsväsendet övergår i sin helhet i välfärdsområdets tjänst med sina uppgifter. Därtill övergår kuratorerna och psykologerna inom elevhälsan från kommunernas utbildningssektor till välfärdsområdet. Anställda vid kommunernas gemensamma stödtjänster övergår till välfärdsområdet, om minst hälften av personens nuvarande arbetsuppgifter (vid överlåtelsen 31.12.2022) hänför sig till tjänster inom kommunens social- och hälsovårdssektor eller räddningsväsende. Personalen övergår enligt principerna för överlåtelse av rörelse som så kallade gamla anställda och bibehåller gällande rättigheter och skyldigheter som hör till arbets- eller tjänsteförhållandet vid tidpunkten för överlåtelsen.

Överlåtelse av rörelse innebär att de rättigheter och skyldigheter som arbetsgivaren har vid tidpunkten för överlåtelsen överförs på förvärvaren, som vore skyldig att iaktta bestämmelserna i det arbets- och tjänstekollektivavtal som gäller vid tidpunkten för överlåtelsen tills avtalsperioden går ut. Överlåtelse av rörelse är inte i sig en grund för att ändra villkoren i anställningsförhållandet. Tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren skulle ha rätt att säga upp anställningen från att omställningen träder i kraft utan att iaktta uppsägningstiden. Visstidsanställda övergår vid överlåtelse av rörelse till den nya arbetsgivarens tjänst för den tid som anställningen på viss tid varar. Arbetstagare som blivit föräldralediga i tjänst hos den tidigare arbetsgivaren har rätt att återvända till tjänst hos den nya arbetsgivaren, i första hand till det tidigare arbetet.

Återverkningar på servicen:

Finansieringen av ett välfärdsområdes verksamhet motsvarar inledningsvis de anslag som kommunerna i regionen tidigare har avsatt för social- och hälsovården och räddningsväsendet. Den permanenta finansieringsmodellen bygger på en behovsbas för välfärdsområdet. Kalkylerna för den behovsbaserade finansieringen utgår från invånarantal, servicebehov inom hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården, tvåspråkighet och inslaget av främmande språk, befolkningstäthet och karaktär av skärgård. Därtill beviljas finansiering för åtgärder som främjar välfärd. Under övergångsperioden för finansieringen 2023–2029 övergår finansieringsgrunden stegvis till att bli behovsbaserad.

Enligt Finansministeriets kalkyler är utgångsnivån i finansieringen för Västra Nylands välfärdsområde 214 euro per invånare, dvs. 101 miljoner euro större än den behovsstandardiserade finansieringen, vilket innebär nedskärningar i finansieringen för Västra Nylands välfärdsområde. Nedskärningen har dock begränsats till högst 100 euro per invånare, dvs. cirka 47 miljoner euro. Den första nedskärningen i finansieringen infaller 2024, då finansieringen skärs ned med 10 euro per invånare, dvs. 4,7 miljoner euro.

Statsrådet fastställer strategiska mål för social- och hälsovården och räddningsväsendet vart fjärde år. Valfärdsområdena ska ta hänsyn till målen i sin egen verksamhet och i beredningen av samarbetsavtalen för social- och hälsovårdens samarbetsområde.

Social- och hälsovårdsministeriet, Inrikesministeriet och Finansministeriet för årligen förhandlingar med varje valfärdsområde, där man följer upp, bedömer och styr valfärdsområdets arbete för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet. Valfärdsområdet gör årligen upp en investeringsplan, som godkänns genom beslut av Social- och hälsovårdsministeriet och Inrikesministeriet. En godkänd investeringsplan är en förutsättning för nya investeringar och överlåtelse av egendom inom valfärdsområdet.

Valfärdsområdets temporära beredningsorgan har gjort upp en riskbedömning för starten av verksamheten. De viktigaste riskerna hänför sig till administrativa frågor kring inledningen för valfärdsområdet, särskilt behovet av att införa datasystem för förvaltningen med stramt tidsschema.

Samarbete med personalen

Samarbetsförfarandet om överföringen av personaluppgifter genomfördes 31.8.2021 i stadens samarbetskommitté i Grankulla.

Vid den gemensamma behandlingen och insamlingen av information iaktogs de instruktioner som arbetsgivarorganisationen gett i frågan. Enligt uppgift ska informationen användas bland annat för personal- och ekonomiplanering.

Utöver samarbetsförfarandet kring informationsöverföringen har Grankulla haft gemensamma arbetsplatsmöten inom stöd- och förvaltningstjänsterna i januari 2022. Syftet med mötena var att tillsammans med personalen sammanställa den personal inom stöd- och förvaltningstjänsterna som övergår.

Det egentliga förfarandet för samarbete kring överföringen av personal vidtar i juni-september 2022, varefter valfärdsområdet ges en listning med närmare detaljer om den personal som övergår 1.1.2023. På grund av personalomsättningen kommer listan att förändras ända fram till tidpunkten för övergången.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige

1. beslutar att lämna sin sammanställning med information enligt bilagorna (1–6) över lokaler som används av social- och hälsovårdssektorn samt lös egendom, avtal och ansvar som överförs
2. beslutar att lämna en uppskattning enligt bilagan (7) av antalet anställda som överförs till valfärdsområdet, lönekostnader och semesterlöneskuld
3. bemyndigar stadsstyrelsen att besluta om smärre ändringar och kompletteringar som krävs i sammanställningen.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bilagor:

Bilaga 1. Lokaler som övergår

Bilaga 2. Lös egendom som övergår

Bilaga 3. Delägarskap och andelar som övergår

Bilaga 4. Finansierings- och leasingavtal som övergår

Bilaga 5. Upphandlingskontrakt som övergår

Bilaga 6. Upphandlingskontrakt som eventuellt ska delas

Bilaga 7. Uppskattning av antalet anställda som övergår, samt lönesumman och semesterlöneskulden

Distribution:

Västra Nylands välfärdsområde